

Telegraful

Organ național-bisericesc.

Intemeiat în 1853 de

APARE SĂPTĂMÂNAL

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

2 ex. (Of.)

Abonamentul:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției Telegraful Român, Sibiu,**
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației ziarului Telegraful**
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

† Antoniu Mocioni de Foen

Cuvântarea rostită de Inalt Prea Stințitul nostru
Mitropolit NICOLAE, în Timișoara, la înmormân-
tarea lui A. Mocioni

„Și tu ajungând la bătrânețe bune, vei merge la pă-
rinții tăi în pace“
Facere 15, 15

Intristați ascultători,

Viața pământească a oricărui om se încheie cu cea mai mare taină din câte învâluie existența noastră. E taina morții în tăcerea căreia intrăm pe rând toți, indivizi și generații. Dar în afară de răsplata cununii celei neperitoare pe care o așteptăm în temeiul asigurărilor credinței noastre, existența unora dintre aleșii omenirii continuă să fie prezentă prin ceva netrecător rămas pe urma lor, printr-o seamă de valori pentru cari au luptat, pe cari le-au scos în evidență și le-au impus în conștiința colectivității din care au făcut parte.

Acest adevăr îl simțim în toată valabilitatea lui în fața acestui sicriu care primind pe ultimul descendent bărbătesc al glorioasei familii a Mocioneștilor ne îndeamnă să meditam la tot ce a însemnat această familie în viața neamului nostru și la marea zestre morală pe care ne-o lasă ca o scumpă moștenire și ca un nesecat izvor de putere spirituală.

Dar în afară de meditația aceasta ce se naște firesc în noi în clipa de față în care se încheie istoria de luptă măreață și de sbucium național al unei familii de mari Români, simțim și o datorie de ordin moral să desprindem cele mai de căpetenie din principiile nobile ce-au călăuzit-o în reprezentanții ei de seamă cari înscriu o linie de impresonantă continuitate în activitatea lor de caracter obștesc național.

Avem obligația să facem în aceste momente un bilanț general al marilor realizări de ordin național împlinite de o familie a cărei istorie se împletește cu însăși istoria poporului român din Transilvania în ultima sută de ani. E un bilanț pe care îl facem ca românismul transilvănean dându-i seama de ceea ce a primit dela această familie să poată sădi în inima sa cât mai adânc sentimentul de recunoștință și obligația de a păzi moștenirea primită.

Documentele istorice ne atestă că primul reprezentant al familiei Mocioni a venit acum două sute de ani din Macedonia stabilindu-se în Ungaria. Destoinicia comercială și perseverența ce caracterizează în general ramura tenace a românismului macedonean, au ajutat acestei familii să ajungă curând la o bunăstare atât de înfloritoare încât a putut dobândi diploma nobiliară.

Dar înalta situație socială și morală la care s'a ridicat această familie n'a făcut-o să-și uite de originea sa

etnică. Dimpotrivă, îndată ce s'a consolidat în rangul ei nobiliar și în starea materială înfloritoare a socotit că cea mai însemnată obligație a ei este să aducă toată puterea și greutatea ei în lupta pentru îmbunătățirea sorții obiditului neam românesc.

Exemplul familiei Mocioni e o nouă dovadă despre sentimentul adânc de solidaritate cu tot românismul ce animă acea ramură de elită a neamului nostru, care crește în Munții Pindului.

Încă Ion Mocioni, nepotul primului membru al familiei venit în Ungaria, se însirue între luptătorii naționaliști dela 1848—49.

Dar un rol cu totul proeminent și-au câștigat în luptele Românilor pentru dreptate și libertate, fiii lui, Petru și Andrei, ca apoi în nepotul lor Alexandru, familia Mocioneștilor să-și afle cea mai deplină și mai nobilă expresie.

E de remarcat, ca o coincidență par'că providențială, că intervenția familiei Mocioni în viața noastră națională începe deodată cu zorile vremurilor noi, cu tresăririle mai vii la o viață nouă a poporului român, deodată cu suflul nou de libertate ce a început să adie peste Europa în de obște. Și mai trebuie accentuat că activitatea lor a îmbrățișat cu o dragoste deopotrivă laturea națională și cea bisericască a vieții poporului român.

Petru și Andrei au intrat în vâltoarea luptelor naționaliste izbucnite la 1848 cu ardoarea bărbăției lor mature pe care Ioan Mocioni, bătrânul lor tată, n'o mai putea avea.

Pe când sbuciumul nobil al lui Petru Mocioni, cheltuit în petiții seminate cu alți fruntași români și înaintate Curtii imperiale din Viena pentru egalitatea politică a națiunii române din împărăție și pentru organizarea ei autonomă în cadrul imperiului, ca și în conducerea de delegații la aceeași Curte atât de puțin înțelegătoare, se stinge printr'un mișlesc atentat după scurtă vreme, Andrei Mocioni înscrie o pagină grea de fapte în istoria națională.

Sub raport național-politic el conduce cu o dărzenie și cu o claritate de vederi excepționale lupta pentru egală îndreptățire a poporului român pe teren național, confesional și cultural.

Ca membru în senatul imperial, el cere de repetate ori autonomie administrativă pe seama Românilor, cu limbă românească în instrucție și ju-

stiție. Când Ardealul este declarat autonom, însă fără observarea principiului egalei îndreptățiri a fiecărei națiuni, el refuză cu demnitate postul de guvernator ce i se oferă, precum refuză mai târziu și mandatul de deputat cu care îl onorează orașul Lugoj.

O luptă tot atât de dărză duce pentru separarea bisericască a Românilor de patriarhia sârbească din Carlovitz, reușind în colaborare cu Episcopul, mai târziu nemuritorul Mitropolit Andrei Șaguna să obțină reînființarea Mitropoliei ardeleni, românizarea episcopiei Aradului și reîntemeierea episcopiei Caransebeșului, nu însă și românizarea episcopiei de Timișoara, precum nizuia el.

Andrei Mocioni a fost până la moartea sa întâmplată la 1878, unul din cei mai iubiți și mai venerați bărbați politici ai neamului, ceea ce s'a manifestat și în alegerea lui ca membru al nou înființatei Academii Române.

Dar cel mai distins vlăstar al familiei Mocioni și una din cele mai luminate minți ale neamului românesc din Transilvania până în ziua de azi, este Alexandru Mocioni, născut la 1841.

Cu o reînviată vigoare el ia facla din mâna obosită a lui Andrei Mocioni și o poartă alte câteva zeci de ani cu o dărzenie și mai hotărâtă. Situația Românilor din Ardeal și Banat devenise și mai grea în urma constituției dualiste dela 1867 prin care Viena preda toate naționalitățile din așa zisa Ungarie pe mâna Ungurilor. Alexandru Mocioni ca deputat înzestrat cu extraordinar talent oratoric a dus ani dearândul lupta pentru repararea acestei situații, cerând „ca toate popoarele țării să fie recunoscute ca individualități naționale și teritoriul țării să fie arondat în circumscripții naționale“. Când s'a emis odată opinia că deputații români au să se considere numai ca exponenți ai intereselor cercurilor lor electorale și nu ca reprezentanți ai întregului popor român, Alexandru Mocioni răspunde cu mândrie: „Principiul democratic nu poate fi înțeles prin considerarea de oportunitate. Nu putem fi oportuniști atunci când e vorba de existența națiunii noastre. Aceasta nu s'ar potrive cu demnitatea noastră. Noi nu suntem cersitori, ci vrem să ne asigurăm existența noastră națională“. Iar despre naționalități spune într'un discurs din camera maghiară: „Sentimentul de naționalitate este vechiu, ca și însăși naționalitățile, iar acestea sigur sunt tot așa de vechi ca și genul omenesc, nouă e numai ideea de naționalitate“.

Pe cât de mare era curajul cu care vorbea în camera maghiară, pe atât deluminoase și de profunde erau ideile lui. De aceea discursurile lui produceau o puternică impresie și puneau în mare incurcătură guvernul. Ele sunt adevărate capodopere de cugetare avansată în materie de politică. Alexandru Mocioni era un cugetător naționalist neîntrecut nici până azi. El a fost doctrinarul politicii na-

ționale a Românilor ardeleni. În memorabilul discurs prin care, în opoziție cu proiectul de lege al lui Fr. Deák care declara ca națiune în Ungaria numai pe cea maghiară, prezenta un alt proiect care recunoștea acelaș drept tuturor naționalităților, Alexandru Mocioni spune între altele: „Națiunea ca produsul eternelor legi firești își are baza existenței sale, materiale și spirituale, nu în puterea de stat, ci în puterea ordinei mai înalte a lucrurilor. Națiunea ca individul, al cărei scop nu e altul decât dezvoltarea proprie, fiind acest scop nu în afară de ea, ci în ea însăși, fiind scop propriu, e subiect de drepturi originare, adică fundamentale“.

Un rol tot atât de important a avut Alexandru Mocioni și pe teren bisericesc, aducând și aici o putere de pătrundere și de formulare a realităților noastre, ca nimeni altul. Cuvântările lui la diferite ocazii bisericesti erau o sărbătoare.

Iată cât de minunat înțelegea el valoarea autonomiei noastre bisericesti, ca dovadă despre stăruința cu care medita asupra laturii bisericesti a vieții naționale: „Ca și o piramidă puternică pe baze largi, așa se ridică organismul acestei autonomii, pe bazele cele mai late ale sinodalității în treptată sa clădire, și un spirit blând, spiritul vechiu creștinesc, spiritul patriarhal, încălzește întreg acest organism de jos până sus, în culmea sa. Clerul și poporul, preoți și mireni, stau pe toate punctele în contactul cel mai intim, unii cu alții, și prin necontenită cooperare a acestor două elemente constitutive ale Bisericii, decurge întregul ei proces vital. În această autonomie vedem spiritul modern democratic cu spiritul vechiu creștinesc patriarhal, spiritul libertății cu spiritul autorității, spiritul progresului pe toate tere-nurile cu spiritul unui conservatism înțepent în toate așezămintele nestrămutabile al Bisericii, — aici vedem toate aceste principii și direcțiuni, la aparență atât de contrare, într'o legătură atât de fericită, cum ea mai fericită nici că s'ar mai putea închipui, și cum ea, de fapt nu se poate găsi la nici o altă Biserică“.

Conștient ca nimeni altul de importanța Bisericii în viața neamului nostru el declara:

„Pricepem deci, de ce Biserica națională a fost, este și va rămânea în veci condițiunea de viață a poporului român“.

Gânditor filosofic de elită, el ne-a dat câteva lucrări de înaltă valoare, cari prin titlurile lor deasemenea ne arată cât de mult era atras de marile probleme pe cari le suscită religia.

În lucrarea „Religiune și știință“, care mărturisește despre vasta informație filosofică a autorului, Alexandru Mocioni susține în opoziție cu filosoful german Kant, că existența lui Dumnezeu poate fi demonstrată rațional-științific. Într'o convorbire ce am avut fericirea să o am ca tinăr profesor cu el îmi spunea: „Eu nu pot să nu las rațiunii un drum deschis spre Dumnezeu. Dacă Dumnezeu există, El nu ne-a putut da

o rațiune care să nu fie bună de nimic în cea mai importantă problemă a vieții».

Iată din ce înaintași distinși co-boară adormitul în Domnul Anton Mocioni de care ne despărțim astăzi. El atesta prin persoana și atitudinea sa în viață toată noblețea de suflet moștenită dela reprezentanții unei familii de-o atât de autentică aristocrație.

Bunătatea, distincția etică a vieții lui și blazonul atâtor merite naționale ale înaintașilor, pe care îl moștenise, l-au îndemnat pe Ferdinand I, Regele întregitor de Țară, să și-l apropie ca sfetnic al său. Era în acest gest și o satisfacție dată Ardealului, care se simțea mândru să aibă un reprezentant al său în cea mai intimă apropiere a Regei Țării.

Adormitul în Domnul a știut să păstreze cu rară distincție nepătat numele marelui al familiei sale și în mijlocul întâmplărilor din timpurile mai recente.

Acum se adaugă la înaintașii săi întru cinste și în regretul profund al neamului românesc care pierde în el nădejdea de-a mai vedea în viitor un vlăstar din coapsa Mocioneștilor în fruntea strădaniilor sale.

Dar moștenirea familiei Mocioni tot rămâne. Rămâne într'un sens mai general neamului, iar într'un sens mai special Ție celui ce ai fost primit în această familie ca fiu adoptiv, cu o dragoste părintească și cu nădejdea neclintită că vei fi un fiu și un moștenitor adevărat al acestei familii nu numai în ordinea materială, ci și cu deosebire în cea spirituală. Moștenirea ce ai primit-o este înainte de toate o obligație de a cont nua linia de înaltă ținută națională și etică a Mocioneștilor, de a păstra și valorifica cu demnitate testamentul acestei glorioase familii ce în partea ei bărbătească trece de pe pământ. Ca păstor al poporului român din Ardeal, lângă sicriul părintelui Tău adoptiv, iubite fiule duhovnicesc Ionel, în numele Bisericii și al poporului credincios îți declar că te primim de aici înainte ca al nostru și te vom îmbrățișa cu încrederea, cu stima și cu dragostea pe care le-am dat din inimă a'eșilor înaintași ai familiei Mocioni.

În credința că moștenirea Mocioneștilor va continua să fie vie și activă în viața neamului nostru, rugăm pe bunul Dumnezeu să-i odihnească pe toți împreună cu ultimul lor vlăstar bărbătesc acum pornit dintre noi, în corturile fericirii Sale veșnice, răsplătindu-le cu îmbelșugarea darului Său. Amin.

C. preoți să stea

în fruntea mișcării

Oastea Domnului

* FOIȘOARA *

Biserica și protecția familiei, mamei și copilului

de Prof. univ. Dr. Gh. Popoviciu

(Urmare)

Puericultura și în special Opera de Protecție a familiei, mamei și copilului, care traduce în fapte preceptele puericulturii, a fost îmbrățișată și continuă a fi larg sprijinită de înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan. La inițiativa și sub îndemnul Conducătorului ei, Biserica ortodoxă din Ardeal a pregătit în Școala de Maice de caritate din Cluj în colaborare cu Clinica Infanțilă de acolo, primele și până azi singurele călugărițe române care să îndeplinească opere caritabile în domeniul îngrijirii copiilor bolnavi. Pregătirea lor continuă și în exilul nostru temporar din Sibiu, prin con-

Preotul și pregătirea credincioșilor pentru spovedanie

«...Dat este duhovnicilor să știe multe meșteșuguri și să facă osteneți mari, ca să poată vâna de prin pădurile și codrii păcatului pe nenorociții păcătoși...» (Nicodim Aghioritul în prefața Exomologhiarului).

Iubite frate,

Imi amintesc adeseori că în frumoasele noastre discuții asupra problemelor de ordin pastoral și liturgic te-ai plâns în repetate rânduri și încă cu stăruință mare despre totala nepregătire cu care se prezintă credincioșii la taina sfintei mărturisiri. Susțineai, bazat pe o experiență bogată, că fiecare penitent socotește că este întru toate dator datoria duhovnicului și numai a lui de a se interesa de aproape, de a întreba despre toate păcatele, de a examina amănunțit și din toate punctele de vedere pe cel în genunchiat sub epitrahilul mărturisirii. Despre ceea ce nu este întrebat, penitentul nu răspunde, el nu-și mărturisește păcatele, nu-și exteriorizează bucurios tainele sufletului și se mângâie în incompleta lui spovedanie cu aceea că preotul este vinovat pentru că nu l-a întrebat.

Fiindcă în urma discuțiilor avute lucrurile m'au interesat de aproape, fiindcă ne găsim binișor înaintași în zilele postului sfintelor păresimi, fiindcă problema este deosebit de actuală, iată vin cu câteva lamuriri și nădăduesc ca prin ele să-ți fiu cât de cât de folos și de ajutor în slujba grea a duhovniciei.

Dela început trebuie să recunoaștem și să spunem că prezentarea credincioșilor la taina sfintei mărturisiri fără nici un fel de pregătire anterioară este o greșală și chiar un păcat. Și mai mare este acest păcat atunci când credincioșii vin la spovedit cu gândul și dorința de a nu fi întrebați de către duhovnic asupra tuturor păcatelor, pentru că în felul acesta să rămână nemărturisite lucrurile acelea pe cari ei se rușinează să le spună preotului.

Dar și aceea trebuie să recunoaștem că având în vedere cultura, ocupația și obiceiurile poporului nostru putem să fim siguri că niciodată credincioșii nu se vor prezenta la taina sfintei mărturisiri pregătiți sufletește și îndreptați în gândurile și dorințele lor, dacă preotul nu-i va pregăti în prealabil, temeinic și sistematic pentru spovedanie. Iată deci, iubite frate, că tot ție îți revine sarcina acestei pregătiri, sarcină pe care nimeni altul afară de tine nu o poate face, pentru că nimeni nu are calitatea, priceperea, dreptul și datoria de a se ocupa de aproape de asemenea chestiuni.

În vederea acestei pregătiri, tu ca preot conștiincios, vei utiliza în primul rând toate prilejurile pe care le îmbie din belșug cultul divin public și particular al Bisericii noastre. At-

mosfera plină de evlavie în care te întâlnești cu credincioșii tăi la diferitele slujbe religioase este deosebit de prielnică pentru discuții și lamuriri referitoare la taina sfintei mărturisiri. În special conversațiile care au loc între tine și ei, prin casele lor, îndată după săvârșirea diferitelor servicii religioase, sunt foarte potrivite întru a le arăta necesitatea pregătirii pentru taina mărturisirii.

Locul cel mai propriu însă acestei pregătiri rămâne pentru totdeauna biserica și școala, amvonul și catedra. Iar predica și cateheza sunt mijloacele cele mai potrivite prin care tu ca preot poți să pregătești temeinic pe credincioșii pentru sfânta mărturisire.

În școală, atențiunea ta trebuie să se concentreze în primul rând asupra copiilor. Prin copii poți să creiezi totdeauna bune deprinderi în parohie, poți să influențezi prin aceste vlăstare tinere asupra părinților, determinând o atitudine favorabilă față de religie, față de Biserica și față de propriile lor îndatoriri creștinești. În al doilea rând trebuie să-ți dai seama că copiii de astăzi vor fi credincioșii de mâine și atitudinea lor față de taina mărturisirii depinde în măsură hotărâtoare de felul cum ai știut să-i pregătești și să-i formezi. De aceea trebuie să dai toată atențiunea pregătirii copiilor pentru taina mărturisirii. Trebuie să le arăți pe înțelesul lor importanța, necesitatea și valoarea acestei taine pentru mântuirea sufletelor și să procedezi cu deosebit tact și cu multă răbdare la săvârșirea spovedaniei.

Tot în școală poți să aduni în zile și ore anumite, mai ales acum în timpul postului, pe credincioșii adulți din parohie și prin prelegeri speciale să-i pregătești pentru spovedit. Prin o catehizare sistematică buna știință la locul neștiinței, interesul cel mai viu la locul indiferențismului și credincioșii devin conștienți și osărdnici întru îndeplinirea datoriilor lor.

Predica trebuie apoi să colaboreze în mod sistematic Duminecă de Duminecă cu catiheza la această operă de pregătire a creștinilor pentru desăvârșita lor mărturisire.

Lucrul cel dintâi care trebuie urmărit în această pregătire este să facem actuală în conștiința enoriașilor noștri problema păcatului. Cu ajutorul sfintei Scripturi, cu ajutorul tuturor disciplinelor teologice și mai ales cu experiența vieții de fiecare clipă creștinul trebuie convins despre adevărul că toți oamenii greșim cu voia și fără de voie, cu știință și cu neștiință, că săvârșim păcate ușoare și păcate grele

și că nu este nimeni fără de greșală. Păcatul este realitatea cumplită care împiedecă la tot pasul desăvârșirea omului, păcatul distruge fericirea și face imposibilă mântuirea noastră. De aceea, creștinul trebuie să declare război total acestui rău și trebuie să simtă în sufletul său cea mai neînădurată ură împotriva păcatului.

Un pas mai departe facem pe drumul acestei pregătiri atunci când reușim să determinăm «zdrobirea inimii», adică drama lăuntrică, drama remușcărilor interne cu reacțiunea dureroasă a conștiinței tulburată de călcarea legii morale. Constatarea existenței păcatului și simțirea uriașei poveri cu care el apasă asupra conștiinței strigă totdeauna din adâncuri suferință după ușurare, după tămăduire, după ajutor. Sbuiciumul acesta nu mai dă păcatului nici un fel de odihnă până ce nu se finalizează în actul mărturisirii.

Din opera de pregătire pentru taina mărturisirii nu trebuie să lipsească niciodată deprinderea credincioșilor cu examenul de conștiință. «Disciplina bisericească face din acest examen o condițiune de rigoare, deoarece impune duhovnicului să întrebe dela început pe penitent de este gătit cu cercarea cea cuvințioasă a păcatelor sale, ca să se mărturisească». Această «cercare» constă — după Nicodim dela Muntele Athos — în următoarea acțiune cerută, penitentului: «...Mai înainte de a merge la duhovnic... mai ales în timpul celor patru posturi ale anului, șezi cu liniște multă și plecându-ți capul, fă cercetarea conștiinței tale... și fă-te nu apărător, ci judecător al faptelor tale... Sau măcar socotește câte păcate ai făcut după ce te-ai mărturisit, cu lucrul, cu cuvântul, cu învoiala gândurilor. Înnumără lunile, dela luni treci la săptămâni dela săptămâni la zile... Socotește cu multă silință, ca să afli fiecare păcat al tău... De știi carte, însemnează păcatele tale pe fi hârtie, pentru că să nu le uiți. Iar sfântul Ioan Gură de Aur vorbind de examenul de conștiință, spune că penitentul nu trebuie să se mărginească numai la actele vieții externe, ci să se adâncească neapărat și asupra vieții lăuntrice, să îmbrățișeze adică și lumea gândurilor. «Nu crede că acestea sunt lucruri mici, ci strângere pe toate și scrie-le ca într-o carte. Dacă și le vei scrie tu (în memorie ca să le mărturisești), Dumnezeu le va șterge (din a Sa). Dimpotrivă, dacă nu le însemnezi tu, le va scrie Dumnezeu și le va și pedepsi. Așa dar, e cu mult mai bine să fie scrise de tine și șterse de Dumnezeu, decât să fie ascunse de tine și descoperite de Dumnezeu... în ziua aceea». Cit. după Pr. P. Vintilescu: Spovedanie și duhovnicie, p. 108—112. Vedem din aceste cuvinte ale sf. părinți cât de necesară și cât de importantă este această «cercare».

Examinarea conștiinței trebuie făcută totdeauna prin confruntarea vieții cu adevărurile mari ale moralei creștine. Penitentul trebuie să se exami-

cursul dat de I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan și I. P. C. Sa Vicarul arhiepiscopesc T. Scorobet. Grație acestui prim început, Clinica infanțilă din Cluj a putut să albe în refugiu, începând cu anul 1942, ajutorul alor 12 maice ortodoxe și al supraveghetorei lor, în locul malcelor romano-catolice bavareze pe care le-a avut, ca și celele Clinici, la Cluj. Aceste maice sunt menite, cu timpul, când pregătirea lor va fi desăvârșită și numărul lor suficient mărit, să umple golurile și la alte opere de ocrotire a copilului, devenind pioniere și prețioase ajutoare în lupta pentru combaterea mortalității infantile. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, prin dragostea ce-o poartă copiilor și pe care o manifestă în atâtea acte ale Sale, îndrumă și conduce participarea efectivă a Bisericii la opera de ocrotire a orfanilor de război, de creștere a numeroși copii lipsiți de mijloace și de familia lor, de adoptare a lor prin familii corespunzătoare, punând această problemă în predicile slujitorilor altarului și impunându-o pentru înfăptuire în parohiile lor. Înalt Prea Sfinția Sa a adus la cunoștința Adunării Eparhiale din 1942, realizările noi pe care le planuește pentru viitor în această operă și al căror corolar va fi înființarea

unui mare Așezământ ortodox român pentru ocrotirea sanitară și socială a copiilor, din primele vârste, la Sibiu. Biserica ortodoxă va da astfel exemplul, din sediul său din Ardeal, pentru crearea instituțiilor cari atât de mult ne lipsesc. Sigur că acest exemplu va fi imitat și în alte centre de sub oblăduirea Bisericii de aici, în primul rând prin crearea unor instituții asemănătoare la sediul Episcopilor ortodoxe din Ardeal. Printr-o nobilă emulație, Biserica română unită va înflința, la rândul său, așezămintele sale corespunzătoare. Exemplul și autoritatea Bisericii va îndemna și Statul, să-și facă datoria pe acest teren, unde de atâtea vreme se impun reformele necesare, conform celor realizate la alte popoare.

Preoțimea va trebui educată pentru această operă. Preotul vine în contact cu familie și copil când binecuvintează sau sfințește nașterea și leagănul, botezul și nunta, patul de suferință și sicriul. La aceste ocazii, în special la molifta de curățenie, botez și imbisericare (molifta de 40 zile), constată condițiile de igienă a casei în care s'a petrecut nașterea, lăuzia, îngrijirea copilului nou născut și poate da sfaturile corespunzătoare privitor la curățenia caselor, a patului, rufăriei, alimentația și îngrijirea mamei

neze amănunțit asupra felului cum și-a îndeplinit datorile față de Dumnezeu, față de Biserică, față de semenii săi și față de sine însuși. Biserica noastră propune drept ghid și metod călăuzitor pentru examinarea conștiinței, în vederea mărturisirii, decalogul, adică cele zece porunci dumnezeiești, precum și poruncile bisericicești.

Dar pentruca penitentul să poată să ajungă la stadiul de a-și confrunta viața cu adevărurile moralei creștine și cu poruncile dumnezeiești și bisericicești trebuie neapărat ca preotul — prin predică și catihază — să-i expună clar și amănunțit aceste adevăruri. Buna pregătire pentru taina mărturisirii reclamă mai mult decât o memorizare mecanică a adevărilor și poruncilor amintite, o asemenea pregătire reclamă pătrunderea adâncă în înțelesul acestor legi morale, pătrunderea în miezul lor.

Pentruca să-ți servesc cu acest prilej și un exemplu despre cum ai să procedezi în lucrarea de pregătire a credincioșilor pentru taina mărturisirii, iată, mă opresc asupra primei porunci din decalog. Această poruncă spune: „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, să nu ai alți dumnezei afară de mine”.

Majoritatea credincioșilor, în simplitatea lor, nu vor înțelege sensul acestei porunci, fără o explicare, fără lămurirea pe care ești dator s-o faci tu, iubite frate. Și nici chiar majoritatea intelectualilor nu vor cunoaște adevărul fără o asemenea explicare. Fiecare creștin, lipsit de pregătirea necesară pentru mărturisire, îți va spune că el n'a avut niciodată nici un alt Dumnezeu decât pe Cel adevărat. Va declara că el n'a crezut în zei, nu s'a închinat niciodată la idoli, nu și-a făurit viței de aur, etc. Dar nici un credincios nu va gândi, nu va socoti și nu va mărturisi — dacă nu este în prealabil pregătit — că de atâtea ori în viața lui a călcat această poruncă dumnezească, fără să fie conștient de această călcare. Tu, ca preot și duhovnic, trebuie să arăți că atunci când creștinul ajunge să fie stăpânit până la robie de plăcerea bunurilor materiale, el a uitat de suflet și de Dumnezeu și se închină zi de zi bogățiilor materiale întocmai ca unui dumnezeu, pe care el și l-a creat. La fel omul își poate crea dumnezei din poftele desfrăului, din poftele mării, din poftele puterii etc. Toate acestea sunt păcate cumplite contra primei porunci dumnezeiești.

Nicodim Aghioritul spune că contravin acestei porunci dumnezeiești: fermecătorii, vrăjitorii și toți câți aleargă la dănsii, cei cu o credință religioasă greșită, ceice au nădejde mai mare în sine, în oameni și în lucrurile naturii decât în puterea lui Dumnezeu, apostatii vremelnici, cei ce urăsc pe Dumnezeu, cei ce ispitesc puterea lui Dumnezeu cerând semne, simoniacci, ignoranții în cele

religioase din indolență, cei ce citesc cărți protivnice credinței, cei lipsiți de cuviință la rugăciune, cei ce se împărtășesc în stare de nevrednicie, cei ce desnădăduiesc, cei ce nu se opresc dela păcate cu gândul că li se vor ierta la spovedanie, precum și cei care se fac complici morali și materiali la păcatele altora.

Iată, iubite frate, în câte feluri poate să calce creștinul prima poruncă a lui Dumnezeu și la fel și pe celelalte. Deci toate aceste lucrări trebuie explicate, toate trebuie lămurite până în cele mai mici amănunte.

Iată, iubite frate, ceea ce tu trebuie să ști și trebuie neapărat să înveți pe credincioșii tăi în școala deschisă în fiecare an în parohie, spre pregătirea oamenilor pentru taina sfintei mărturisiri.

Nu uita nici o clipă faptul că tu vei avea să răspunzi în fața lui Dumnezeu despre felul cum ți-ai făcut datoria pe pământ, despre cum ai pregătit pe credincioși pentru spovedit și despre faptul cum i-ai mărturisit.

A nu uita aceste lucruri înseamnă a asigura veșnică fericire credincioșilor tăi și ție mântuire sufletului. Eu îți doresc din toată inima să câștigi prin vrednicie această leasă bucurie.

Al tău binevoitor frate:
Pr. TEOFIL

Serbare bisericască la Oradea.

Aflăm din ziarul clujan Tribuna Ardealului, că P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan dela Cluj a sosit în ziua praznicului Bunelvestiri, Joi în 25 Martie 1943, la Oradea, pentru a hirotesii într-un arhimandrit pe P. C. Sa protosinghelul Ioan Dinu, președintele consistorului din vicariatul dela Oradea, stător din protosinghelul numit și din prot. stavrofor Vasile Popovici și prot. Ion Evușianu, în calitate de consiliert referenți.

P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan substituind pe Prea Sfințitul Episcop din Oradea, a slujit sf. liturghie arhierască, în cadrele căreia a hirotesii întru Arhimandrit pe p. Ion Dinu în biserică numită „Catedrală cu luna”, de față fiind un mare număr de credincioși și peste o mie de elevi ortodocși români dela școalele din localitate. Corul mixt al catedralei, condus de dna prof. Belicov, a executat precis imnurile religioase, armonizate de Muzicescu. La sfârșitul stinței Liturghiei, P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, într-o predică bogată în prețioase învățături, a tălcut Evanghelia praznicului și a arătat deosebitele merite pentru care evlaviosul părinte, Ioan Dinu, a fost înălțat, cu incuviințarea Sfântului Sinod, la rangul de Arhimandrit.

Adânc emoționat, I. P. C. Sa, noul Arhimandrit a mulțumit pentru distincția primită și a făgăduit să rămână și în viitor același devotat slujitor al bisericii și al neamului.

După această înălțătoare serbare, P. S. Sa Episcopul, și suita sa, a vizitat internatul „Jiga” al elevilor ortodocși din Oradea și a rămas deplin mulțumit de ordinea găsită acolo.

și copilului, iar în caz de boală îi va îndrepta la medicul specialist. Alte ocazii când poate da sfaturi, prin predică, în biserică, la școală sau la fața locului, la domiciliu, sunt: slujbele de Duminecă, obiceiul azi aproape complet dispărut al zilei întâiu (din fiecare lună), mărturisirea, sfîntirea casei, maslul și înmormântarea, când se pot da atâtea sfaturi utile, privitoare la sănătatea copilului, prevenirea și vindecarea bolilor, inclusiv a celor contagioase, igiena locuinței, a hranei și îmbrăcăminte. Iar cu prilejul logodnei, căsătoriei și a molitfei de curățenie la o săptămână de cununie, preotul va putea interveni inclusiv conform învățăturilor eugeniei, ajutând la prevenirea bolilor ereditare, dând sfaturi privitor la viața sexuală morală, prevenirea avorturilor și asigurarea unei descendențe numeroase și cât mai bine înzestrate. Dar câte și câte nu sunt cazurile, la cari preoții pot mult mai ușor și cu succes interveni în favorul sănătății și prosperării familiei, mamei și copilului, ca oricare alt organ!

Pentru propagarea noțiunilor necesare Gomoii, promotorul aprig al acestei activități a slujitorilor altarului, propune un catehism al regulilor igienice, întocmit în acord cu autoritățile sanitare și pentru care Dsa a și elaborat un interesant și foarte util capitol de sfaturi

practice medicoreligioase în numita sa carte prețioasă „Biserica și medicina”. Unul din cele 4 grupuri de sfaturi al acestui capitol îl formează *îngrijirea copilului*.

Di Prof. I. Lupaș — în conferința sa din 1933 — accentuează rolul autorității bisericicești în ocrotirea familiei, în prevenirea destrămării și distrugerii vieții familiare, în menținerea vigoarei ei fizice și psihice, cât și în combaterea limitării volte a sporului natural. Obiceiul urit, azi tot mai întins practicat de țărancele române din Banat, Hunedoara, Arad și peste tot în Sudul Ardealului, ba chiar și în unele părți din Oltenia și Muntenia, preotul îl va putea combate prin persuasiune, argumente religioase-morale și național-patriotice, procedând cu toată înțelepciunea și cu tactul pe care îl impune situația și chemarea sa. Numai el are autoritatea de a atrage atenția soților asupra păcatului, deopotrivă de grav și față de Biserică, și față de Neam, dar și față de ei înșiși, comis prin împiedicarea postulatelor celor mai firești ale vieții familiare. Evident, la rândul lor medicii și însăși organizația de Stat, vor trebui să dea concursul convenit, conform exemplului recent al Germaniei și al altor state înaintate. O întreagă operă administrativă-financiară, cu o reală sprijinire a familiilor numeroase, impunerea celiba-

Dela califul Omar la filosoful Blaga

(Urmare)

Citind această dilemă îmi aduc aminte de Califul Omar, care „privind lucrurile sub unghiu strict și până la capăt coran-ic”, a pus dilema următoare: biblioteca din Alexandria — căci de soarta ei era vorba — sau cuprinde ceea ce cuprinde și Coranul, în cazul acesta e superfluă, sau nu cuprinde ceea ce cuprinde Coranul, în cazul acesta e periculoasă; prin urmare trebuie nimicită. Califul avea putere și a săvârșit cea mai groaznică crimă culturală, a dat foc celui mai vast și mai valoros depozit al spiritualității vechi.

Nu găsiți puțină asemănare între aceste două raționamente? Califul Omar — privind lucrurile sub unghiu strict și până la capăt filosofic — dorea să scape Islamul de biblioteca din Alexandria, dl L. B. — privind lucrurile sub unghiu strict și până la capăt filosofic — dorește să scape filosofia românească de ortodoxie. Cel dintâi și-a ajuns scopul pentru că era puternic și avea de lucru cu niște obiecte lipsite de apăratori, dar cel de al doilea nu va putea să se apropie de țintă pentru că ortodoxismul nu este „rigid și închis”, cum erau cărțile din biblioteca alexandrină, și pentru că ortodoxia este „dumnezească” și mai este și românească.

Firește ortodoxia nu este de origine românească, precum nu e de origine grecească, egipteană sau siriană, fiind din aceeași origine de unde suntem noi toți, dela Dumnezeu, dar sufletul românesc este de origine ortodoxă. El este fiul cel unu născut al Bisericii sale. Biserica ortodoxă este mama neamului românesc, așa a numit-o și marele poet Mihail Eminescu. La sânul Ei dător de viață a crescut, și-a dobândit unitatea și a devenit puternic acest neam, precum au dovedit cu prisosință toți istoricii și așa știe și crede toată suflarea românească.

Deaceia nu e nevoie și nici nu pot zăbovi prea mult la această problemă. Amintesc numai că ortodoxia este o viață nouă cu Hristos și în Hristos. Cunoșcând trecutul Bisericii și al neamului nostru, o cine trebuie să admită că germinarea vieții celei noi în Hristos pe pământul Daciei este germinarea Bisericii și a neamului românesc în țara în care trăiește și azi. Învățăturile Bisericii noastre sunt seminte divine, fermenți cu putere de coagulare, puteri formatoare, entelehii, modele-forțe cari prelucră, schimbă masa amorfă a conglomeratului de popoare după retragerea Romanilor dintre râurile Tyras-Nistru și Tyisla-Tisa, formând cu putere divină chipul frumos al neamului românesc, despre care putem spune cu drept cuvânt că s'a născut din „apă și din Duh”, din apa botezului și din Duhul lui Hristos, adus pe acest pământ de Biserica noastră. În forma aceasta neamul românesc este fiul cel unu născut al Bisericii sale. Învățăturile Bisericii noastre au fost sămânța din care a răsărit românismul, ele au fost și vor fi în veci forțe generatoare ale românismului și cât timp această sămânță dumnezească rămâne proaspătă și lucrează în sufletul

neamului nostru, românismul va progresa neîncetat.

Viața cea nouă în Hristos a fost acea putere miraculoasă care, asemenea aluatului din pilda Evangheliei, a lucrat tainic în cursul nopții veacurilor, transformând sufletul dac și roman într-un aluat nou, acela al sufletului românesc.

Acest suflet nou și-a alcătuit cu timpul legea sa care se numește apoi *legea românească*, și care reprezintă cea mai ideală sinteză a credinței și ființei românești, legată indisolubil de Mântuitorul și de Biserica Lui.

Această *lege românească* reprezintă cea mai luminoasă, mai strălucită și mai adevărată tradiție culturală, tradiție de viață trăită profund și ideal chiar dacă formele ei de înfățișare au fost mai simple, mai modeste.

Această *lege românească* s'a încheiat din adânci experiențe seculare, cari aduc un popor în contact cu însăși temelia vieții și din aspirațiile către lumină, proprii minții clare și simțirii vii cu care a înzestrat Dumnezeu pe Român. Izvorul legii românești este ortodoxia care devine astfel legea de viață, legea firii românești, care și imprimă pecetea sa în mod inevitabil asupra tuturor creațiilor genului nostru național. De aceea este evidentă concluzia noastră că Românul care părăsește ortodoxia, părăsește legea românească, părăsește sufletul național, devenind astfel susceptibil de toate rătăcirile. Prin urmare *Românul fără lege românească este o primejdie națională*.

Ca să fim mai bine înțeleși arătăm împreună cu filosofii ortodoxismului nostru că din ideile creștine ortodoxe topite în flacăra spiritului și a trecutului rasei s'a înfiripat edificiul unei concepții de viață care e numai a poporului român.

Dolna românească este cântecul bisericesc amestecat cu elementele rasei și trecut prin sufletul duios, intim și nostalgic al poporului român. Amintesc ca exemplu numai melodia bogată în unduri duioase dela Svetilna „Sfânt este Domnul, Dumnezeu nostru...” așa cum se cântă în bisericuțele din satele noastre ardelenne.

Portul românesc, care nu imită natura nici în culori, nici în figuri, ci o schematizează, este o transpunere a icoanei bizantine care nu redă natura, ci numai trăsăturile, esențiale, ascetice, spre a sugera realitatea eshatologică.

Toată varietatea de folclor, de artă, de obiceiuri a poporului român are un caracter profund ortodox, dar în același timp se deosebește de a tuturor celorlalte popoare ortodoxe, întrucât alta a fost rasa, altele au fost antecedentele spirituale în care a pătruns ortodoxia și alta istoria în care s'a desfășurat.

Iată pentruce considerăm ortodoxismul drept „unul dintre cele mai adânci și mai puternice porniri ale spiritului românesc”, care nu poate fi trecut cu vederea atunci când e vorba de a determina viitorul gândirii românești. Iată pentruce considerăm drept o *primejdie națională* nu-

tarilor, sancționarea drastică a celor cari provoacă avorturi, va trebui să dea și la noi roadele cuvenite.

Tot atât de activă va trebui să fie Biserica în ocrotirea și asistența infantilă. Ținând seamă de cuvintele Sfintei Scripturi: „Dumnezeu ocrotește orfanii și văduvele”, factorii bisericicești vor cerceta, controla și mângăia copiii orfani, părăsiți și delicvenți, vor căuta să cunoască bine situația lor morală și materială, cât și creșterea lor. aducându-le bunătatea părintească, prietenie și încredere. În locul urei fanatice, a sectarismului și pornirilor destructive ale atâtor organizațiuni politice, Biserica va sădi în sufletul tineretului iubirea creștinescă, izvor de fapte mărețe și de progres al omenirii. Va sfătui tineretul, în anii de criză al adolescenței, să-și păstreze puritatea, arătând pericolele unui pas greșit și idealizând iubirea conjugală, conform preceptelor moralei creștine, inclusiv ale Iglenei. Iată problemele principale de activitate puericulturală a preoției noastre, propuse de dl Prof. I. Lupaș, încă din 1933, și completate de noi, conform evoluției activității de ocrotire a copilului din ultimii ani.

(Va urma)

mai sugestia dată gândirii tinere să neglijeze Izvorul vieții naționale, ortodoxismul. În viața românească ortodoxia și neamul alcătuiesc o unitate ca sufletul și trupul. Celce neglijează ortodoxia, neglijează sufletul neamului românesc.

Și dacă nici acum nu vrea să înțeleagă dl L. B., care este legătura între ortodoxie și românităte și totuși dorește să îndrume gândirea tină pe drumul dezbinării, numit de dânsul „al independenței inițiativelor creatoare” (pg. 10), despărțind-o de ortodoxie, deși „înțelege perfect importanța imensă istorică și actuală a acestora pentru poporul român și însemnătatea trecută și viitoare a credinței codificate și a instituției bisericești” (pg. 5), ne simțim obligați să-l atragem atenția asupra primejdiiilor acestei dezbinări, primejdii care chiar în primul număr al revistei d-sale își arată colții în scrisul ucenicilor care zădărnicesc mărturisirea de credință a magistrului.

Dl Zevedei Barbu în articolul: *Metafizicul ca funcție integrală a spiritului*, susținând că metafizicul e o funcție integrală a spiritului, putând substitui cu belșug ideea religiei, afirmă printre altele că: „religiosul este un metafizic decăzut”; „religiosul distruge conceptul de personalitate” etc.

Semnalez, spre edificarea magistrului, care poate fi mândru de ucenicul lui ce îl urmează „cu credință” pe drumul indicat, că studiul acesta este împânzit de afirmări care toate tradează „o înțelegere perfectă față de importanța imensă istorică și actuală a ortodoxiei pentru poporul român”. Mi se pare că domnii „Saeculari” sunt convinși că ortodoxia și credința religioasă „au o importanță imensă istorică și actuală” numai pentru popor, adică pentru cei proști. Conducătorii spirituali, educatorii poporului, au dreptul la libertatea gândirii, „își păstrează independența inițiativelor creatoare în metafizică”. Ei pot fi și ateii, doar metafizica le permite. Nu înțelegem cum va mai crede însă poporul când află ce spun domnii. „Lucrurile trebuiesc spuse pe față și ar fi nedrept să ne ascundem după deget” (pg. 4) zice domnul „Saecular”.

Dacă e sincer cu sine însuși dl L. B., care declară cu multă îndrăzneală: „Nimenia nu prețuiește mai mult decât mine fervoarea religioasă, în orice formă s'ar manifesta” (pg. 3), ne întrebăm cu dreaptă îngrijorare, cum admite un articol cu asemenea afirmări? Ce loc mai rezervă noua gândire românească „fervoarei religioase” în viața omului, dacă metafizicul este o funcție integrală a spiritului? Ni se pare că metafizicianul nostru, răpit de elanul „spiritului care aspiră spre marea creație metafizică” admite între formele „fervoarei religioase” și materialismul ateu, odată ce și el este o concepție metafizică.

Venind la a doua premisă a dilemei, noi nu putem admite cu filosofii — pentru că numai filosofii răătăciți admit așa ceva — că doctrina ortodoxă este și ea o foarte nobilă operă umană și atunci ea a fost gândită de sfinții părinți, care au fost mari metafizicieni și în același timp Greci, Siriteni, Egipteni de rasă incertă. Tot așa de puțin putem admite — și ne place să credem că nici dsa nu poate admite o asemenea monstruoasă — că în cazul din urmă, Românii, „prin exponenții lor chemați pentru aceasta, în primul rând prin preoți, n'au făcut decât să și însușească gândirea patristică, o gândire care sub raportul indicelui etnic înseamnă gândire grecească, siritană sau egipteană” (pg. 4). Nu se poate admite această enormitate, pentru că ea ar da peste cap pe toți istoricii români care n'au putut încă dovedi că Românii, prin preoții lor, și-au însușit — în locul religiei — „o gândire grecească, siritană sau egipteană”. Dar ca un român ortodox să poată crede așa ceva, trebuie să fie stăpânit de vreun spirit grec, siritan sau egiptean, sau de alte duhuri mai streine; ca un român să poată crede așa ceva, trebuie să aibă în locul religiei „gândire greacă, siritană sau egipteană”.

„Cunoscând aceste trăsături ale spiritului filosofic „românesc”, dar liber, din „Saeculum” nu ne mai surprind celelalte păreri ale marelui nostru gânditor despre

ortodoxie, expuse la pag. 7 unde zice: „Doctrina ortodoxă a fost prin secolul al VIII al erei noastre deplin încheată. Ea a formulat și articulat un univers rotunjit, suficient glesit, admirabil suspendat și nu mai admite nici un adaos esențial. Născător de probleme și de soluții capitale, ortodoxismul n'a mai fost pe urmă și nici nu mai putea să fie. Există o fatalitate în creșterea și în dezvoltarea unei concepții metafizice” (pg. 7).

Prin aceste cuvinte dl B. reduce ortodoxia la o simplă concepție filosofică, la o simplă creație filosofică, supunând-o în mod necesar legilor necruțătoare de care nu scapă nimic din ceea ce este numai omenesc. „Creșterea, durarea constructivă a unei anume concepții nu ține o veșnicie. La un moment dat creșterea ia sfârșit. În momentul acesta concepția ajunge la un punct mort. Iar după aceea concepția nu mai sporește, devine incapabilă de o cercire teoretică, fiindcă ea nu mai are ce să cucerească, sau fiindcă prin ideile sale prea rigide ea rămâne străină de noile realități descoperite. La fel și ortodoxia. S'a născut, a crescut, dar acum nu mai crește, fiindcă e încheată, fiindcă și-a umplut dimensiunile, ce i-au fost hărăzite. Ea reprezintă un sistem închis” (pg. 8).

Subscriem cu amândouă mâinile că tot ce e numai omenesc se naște, crește, îmbătrânește și moare. Dar ne permitem să amintim dlui L. B. că ortodoxia nu este o creație numai omenească. Precum spune tocmai dsa „metafizica ei, de altfel mai mult trăită decât gândită... cuprinde sentimentul că transcendentul coboară spre a se face palpabil” (Spațiul mioritic, pg. 86). Această latură a metafizicii ortodoxe este cea esențială și aceasta e „mai mult trăită decât gândită”.

Nu încerc să convertesc eu acum pe dl B. Repet numai adevărul simplu, dar profund că ortodoxia este o viață nouă cu Hristos și în Hristos condusă de Duhul Sfânt. Ea nu este nici numai o „instituție bisericească” sau „credință codificată”, nici o oarecare „fervoare religioasă” substituibilă cu orice metafizică respectată de filosoful nostru. Ortodoxia este viața în Dumnezeu cel întrupat. Intruparea nu este numai o idee sau o doctrină; ea este înainte de toate un eveniment care s'a produs odată în timp, dar care posedă toată puterea în eternitate. Dacă ortodoxia ar fi numai metafizică, cum de a devenit trăire a masei, ceea ce nu s'a întâmplat cu nici o metafizică?

De aceea adevărul ortodoxiei nu se mulțumește numai a fi gândit, formulat frumos și învățat din cărți. El trebuie mai înainte de toate trăit. Cine nu trăiește acest adevăr, acela nu poate filosofa asupra lui. Acesta este și înțelesul sentinței cunoscute în lumea filosofilor: *Primum vivere (erleben), dein philosophari*. Mai întâi să trăim o realitate, un adevăr, apoi urmă să filosofăm asupra lui.

Ortodoxia nu este o simplă creație filosofică, ea este viața în Harul divin care se revărsă asupra credincioșilor prin Sfințele Taine. Numai cine trăiește în Hristos, numai cine trăiește în Biserica noastră care este trupul tainic al lui Hristos, adică numai cine se împărtășește cu Sfințele Taine „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste”, numai acela are drept să și să spună cu competență ceva despre ortodoxie. Oare nu este o incompetență să vorbești și să disprețuiești apa vieții, din care n'ai gustat niciodată?

Nicolae Terchilă

(Va urma).

Tipografia Arhidiecezană

Sibiu strada Mitropoliei 45 Sibiu

caută

om de serviciu
stabil, nemobilizabil

Adunarea protopopească a tractului Brașov

— O pildă vrednică de urmat —

Adunarea protopopească a tractului Brașov, ținută la 23 Martie a. c., spre cea mai mare bucurie a membrilor ei, a fost onorată cu prezența dlui Prefect al județului Colonel Dumitru Craiu și a dlui Primar al Municipiului Brașov, Dr. N. Gologan, dela începutul și până la sfârșitul ei.

Dupăce pâr. adm. protopopesco Dr. N. Stinghe îi salută foarte călduros, P. C. Sa arată rolul important al mirenilor în Biserica noastră prin apostolatul laic, accentuând că puterea și autoritatea unei Biserici se rezimă pe dragostea, devotamentul și spiritul de jertfă al credincioșilor ei.

Răspunde dl Primar Dr. N. Gologan, rostind o impresionantă cuvântare.

După acest cuvânt, subliniat cu aplauze din partea adunării, urmează raportul general asupra stării religioase-morale, sociale, culturale și administrative al pâr. adm. protopopesco Dr. N. Stinghe.

Raportul general prezintă o iconă fidelă despre activitatea fiecărui preot în parte, cu toate realizările pe teren religios-moral și filantropic-umanitar.

Atât dl Prefect, cât și dl Primar al Brașovului, plăcut impresionați de cele expuse, asigură Biserica și preoțimea de toată dragostea și de tot concursul, convinși fiind că noi numai prin această sfântă instituție ne putem întări și salva neamul.

Felicită călduros pe pâr. adm. prot. pentru munca devotată ce o depune la prosperarea și înflorirea Bisericii tractului Brașov, prin intensificarea propagandei religioase în straturile cât mai largi ale poporului nostru.

Pentru a veni în ajutorul credincioșilor mai săraci, ca și aceștia să aibă hrană sufletească necesară, atât Prefectul cât și Primarul au oferit darul frumoz, ca toate primăriile din județ să facă, un număr mai mare din ziarul „Lumina Satelor” și să se împartă în mod gratuit credincioșilor noștri.

Prin frumoasele subverțiuni date de Primăria orașului Brașov bisericilor, în sumă de Lei 549.000 în anul 1941/42 și suma de Lei 2.059.000 în anul 1942/43, și Onor. Prefectură de Lei 1.665.000 și primăriile din județ Lei 417.000 — dl Prefect și dl Primar al Brașovului, doi oameni ai Bisericii, dau o pildă din cele mai frumoase pentru toate autoritățile noastre civile.

Adunarea protopopească, adânc mulțumitoare pentru aceste frumoase subvențiuni, aclamă pe dl Prefect Colonel Dumitru Craiu și pe dl Primar Dr. N. Gologan, ca membri de onoare ai adunării.

După terminarea ordinii de zi, Prefectul și Primarul Brașovului, mulțumind călduros pâr. adm. prot. Dr. N. Stinghe pentru invitația făcută, cu dorința ca la astfel de adunări frumoase să fie invitați cât mai des, în aclamațiunile adunării protopopești părăsesc ședința.

Nr. 2400/1943.

Comunicare

Se aduce la cunoștință că C. preot Simeon Iacob dela parohia Cuciulata, în baza §-ului 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc, a ridicat dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu ajutorul de înmormântare statutar de Lei 20.000, cunoscut după soția sa Victoria, decedată la 6 Martie 1943.

Sibiu, din ședința secției economice, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 20 Martie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

RECTIFICARE

La ordinea de zi a convocării generale extraordinare a institutului de credit și economii „Cassa de păstrare” s. a. în Săliște, publicată în Nr. 14 din 4 crt. al ziarului nostru sub Nr. 2 este: Majorarea capitalului dela Lei 1.250.000, la Lei 5.000.000, iar la Nr. 3 al ordinii de zi este: Modificarea articolelor menționate în convocarea suszisa.

INFORMAȚIONI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a participat Marți, 6 Aprilie a. c. la înmormântarea lui Antoniu Mocioni de Foen, mare Maestru de vânătoare al Curții Regale.

† Pr. Gheorghe Modran. În 15 Martie 1943, a fost petrecut spre locul de veci, la cimitirul din Sibiu, preotul Gh. Modran din Poplaca. Originar din com. Bungard, din o familie care a dat Bisericii trei preoți iar societății românești și mai mulți intelectuali de seamă. Și-a făcut studiile elementare în com. Bungard, unde tatăl său era învățător, iar cele secundare și teologice la Sibiu. Alci și-a luat și diploma de învățător. Simțirea de român curajos a plătit-o cu închisoare de aproape un an în temnițele din Cluj la 1918, ca și colegul său dela altar, Pr. C. Baca și alți preoți. Membru în toate organizațiile comunale și-a făcut pe deplin datorla de creștin și de român. Ear ca harnic agricultor gospodăria sa era model pentru întreg satul. Il deplânge o soție intristată și patru fili, toți cu titluri universitare. Odihnească cu dreptii!

— Pr. I. B.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 11 Aprilie 1943, servesc Cons. Ieronim Grogu, prof. Aurel Nanu și prot. Mih. Neagu; diaconii: Simion Macarie și Nic. Petrescu. Predică: Prof. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 Pr. Ioan Albu dela parohia Sibiu-Iosefin.

Sâmbătă în 17 Aprilie 1943 după masă la ora 3 preoți-parohi ai Sibului fac slujba de pomenire a morților la mormintele din „Cimitirul central”.

Duminecă, 4 Aprilie a. c. ora 11^{1/2}, a avut loc în sala Prefecturii din Sibiu, sub auspiciile Soc. ort. a fem. române, conferința Pâr. Rector D. Stăniloae despre: Biserica ortodoxă a Transilvaniei.

Duminecă, 11 Aprilie la aceeași oră și loc, se va ține, tot în ciclul organizat de Societatea ortodoxă a Femeilor Române o ședință literară religioasă, la care vor citi din opera lor dâii: Profesor Grigore Popa: Cuvânt înainte, Profesor Victor Papilian: [proză], Romeo Dăscălescu: [versuri], I. Cârjă-Făgădaru: [proză], Ștefan Aug. Doinaș: [versuri], Vasile Sima: [versuri], Victor Felea: [versuri].

ȘTIRE TEATRALĂ. Tânărul actor sibirian, MIRCEA AXENTE, împreună cu o echipă de actori din București, vor reprezenta Joi, în 15 Aprilie 1943, în sala Teatrului Municipal, la orele 4 d. m. și seara la orele 8, frumoasa piesă COMEDIA ZORILOR în 4 tablouri, de Mircea Ștefănescu. Bilete la Agenția teatrală, str. Regina Maria 57, și la casa teatrului.

CĂRȚI ȘI REVISTE

În slujba țării, un an de gospodărie românească la Odessa, 16 Oct. 1941—16 Oct. 1942. Tip. „Grau Românesc”, Odessa, 1943. Un vol. de 111 pg. cu multe ilustrații. Prețul? — Lucrarea apărută sub îngrijirea Serviciului de presă și propagandă al municipiului Odessa, de sub conducerea dlui G. Gh. Păslaru, arată după datele statistice ale Direcțiilor municipiului Odessa tot ce s'a înfăptuit în acest oraș timp de 12 luni. Realizările, în toate domeniile în refăcutul oraș de pe coasta Mării Negre, sânt dintre cele mai respectabile, stârnind admirația tuturor vizitatorilor.

Organizați Reuniuni de femei

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român